

TALESEDDEL TIL FORSVARSMINISTEREN
TIL BESVARELSE AF TRANSPORTUDVALGETS SAMRÅDSSPØRGSMÅL M
OM HÆNDELSEN DEN 3. MARTS 2014
TORS DAG DEN 15. JANUAR 2015

12. januar 2015

TRU samrådsspørgsmål M

”Ministrene bedes på baggrund af artiklen ”Min morgenkaffe frøs til is” i Berlingske Tidende den 17. november 2014 redegøre for fakta og procedure omkring den alvorlige hændelse den 3. marts 2014, hvor et SAS fly med 130 passagerer var tæt på at kolliderede med et russisk militærfly. Herunder bedes oplyst, hvilke initiativer regeringen har iværksat for at få hændelsen fuldt belyst som nødvendigt grundlag for forebyggelse af tilsvarende alvorlige brud på luftsikkerheden i fremtiden? Endvidere bedes ministrene oplyse, hvilke initiativer hændelsen har afstedkommet i form af henvendelser til Rusland bilateralt fra Danmark samt på NATO- og EU-niveau. Endelig ønskes oplyst, om hændelsen har afstedkommet ændret procedure for det danske flyvevåben i forhold til den øgede aktivitet med russiske militærfly, der angiveligt udgør en trussel imod sikkerheden i den civile luftfart.”

- Lad mig indledningsvist kort gentage hvad transportministeren netop har redegjort for. Nemlig at hændelsen den 3. marts mellem et civilt SAS fly og et russisk militærfly fandt sted i internationalt luftrum over Østersøen, hvor Sverige yder lufttrafiktjenesten. Forsvaret er således ikke part i hændelsen.
- Det danske afvisningsberedskab havde tidligere på dagen været i luften og identificeret det pågældende russiske fly.
- Men det er klart, at det er i alles interesse, at risikoen, for at en sådan hændelse kan ske igen, minimeres mest muligt.
- Forsvaret har helt konkret iværksat en procedure, der tilsikrer, at afvisningsberedskabet, når det er aktiveret, tæt kan følge fremmede staters luftfartøjer i Østersøområdet over internationalt farvand, for på den måde at markere disse luftfartøjers position for øvrige luftrumsbrugere ved brug af afvisningsberedskabets egen transponder. Forsvaret udfører denne støtte i det omfang, den operative opgaveløsning muliggør dette.

TALESEDDEL TIL FORSVARSMINISTEREN
TIL BESVARELSE AF TRANSPORTUDVALGETS SAMRÅDSSPØRGSMÅL M
OM HÆNDELSEN DEN 3. MARTS 2014
TORS DAG DEN 15. JANUAR 2015

12. januar 2015

- For at understøtte tiltaget, har Forsvaret og Naviair aftalt en national procedure, der skal tilsikre, at Forsvaret konsekvent informerer flyvekontrolcentralen i København (Naviair), når afvisningsberedskabet starter og slutter en sådan markering af luftfartøjer.
- Den ansvarlige lufttrafiktjenesteudøver [flyvelederen] får således, ved hjælp af afvisningsberedskabets transponder, en troværdig, opdateret og relativ præcis positionsangivelse præsenteret på sin radarskærm, der kan anvendes til at give relevante trafikinformationer til den øvrige kommercielle trafik.
- Den nationale procedure medfører, at oplysninger fra Naviar til det svenske Luftfartsverket om afvisningsberedskabets markering af fremmede statsfly, som flyver uden aktiv transponder, deles i henhold til samarbejdsaftalen mellem Danmark og Sverige vedrørende udøvelse af lufttrafiktjeneste.
- Den nationale procedure og samarbejdsaftalen er samlet med til at forbedre situationsbilledet over Østersøen.
- Der er samtidigt blevet planlagt et møde primo 2015 mellem de nationale danske luftfartsmyndigheder (Trafikstyrelsen og Værnsfælles Forsvarskommando) samt Sveriges tilsvarende ved Transportstyrelsen og Försvarmakten.
- Formålet med dette møde er at drøfte problematikken yderligere, herunder afklare eventuelle supplerende tiltag.
- For så vidt angår NATO, har jeg selv haft mulighed for at drøfte problematikken med NATO's generalsekretær. Vi er enige om, at de øgede russiske flyvninger i Østersøen er til fare for civil lufttrafik, og at de russiske flyvninger giver grund til bekymring.

TALESEDDEL TIL FORSVARSMINISTEREN
TIL BESVARELSE AF TRANSPORTUDVALGETS SAMRÅDSSPØRGSMÅL M
OM HÆNDELSEN DEN 3. MARTS 2014
TORS DAG DEN 15. JANUAR 2015

12. januar 2015

- NATO har derfor overfor Rusland og i offentligheden udtrykt generel bekymring over den stigende spænding som følge af øgede russiske militære flyvninger. Samtidig har NATO meddelt Rusland, at den måde Rusland gennemfører flyvningerne på udgør en fare for civil lufttrafik.
- Jeg har også haft mulighed for at drøfte problematikken med mine europæiske kolleger i november i Bruxelles. På EU forsvarsministtermødet, hvor også EU's Høje Repræsentant, Mogherini, og NATO's generalsekretær, Stoltenberg, deltog, var der udbredt enighed om, at det russiske flyvevåbens adfærd i internationalt luftrum var uansvarligt i forhold til gængs adfærd og kunne udgøre et problem for den civile luftfart i Europa.
- Afslutningsvis vil jeg gerne nævne mit møde med min svenske kollega i fredags. Vi drøftede en række aktuelle forsvars- og sikkerhedspolitiske emner, og det er klart, at vi også drøftede den russiske flyaktivitet i vores nærområde.

Samtidig er vi enige om at fortsætte med at udvikle det positive bilaterale dansk-svenske militære samarbejde, og helt konkret har vi indledt et arbejde for at afdække mulighederne for et tættere samarbejde med Sverige bl.a. i forhold til deling af radardata.